

«ԵՐԵՎԱՆԻ ՋԵՐՄԱԷԼԵԿՏՐԱԿԵՆՏՐՈՆ» ՓԲԸ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա վերաբերյալ

«ԵՐԵՎԱՆԻ ՋԵՐՄԱԷԼԵԿՏՐԱԿԵՆՏՐՈՆ» ՓԲԸ

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

Բովանդակություն

Խորհրդի կազմ	3
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	4
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	8
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	9
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	10
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	11
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների ցանկ	12
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	13

Կազմակերպության գտնվելու վայրը	ՀՀ, Երևան, Արին Բերդի փողոց 3-րդ նրբանցք, 3-րդ շենք
Իրավական ձևը	Փակ բաժնետիրական ընկերություն
Հիմնական գործունեության նկարագիրը	Ջերմաէլեկտրակենտրոնի միջոցով գազից էլեկտրաէներգիայի արտադրություն
Տնօրեն	Սասուն Խաչատրյան

Խորհրդի կազմ

Հովհաննես Բուրմանյան	ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարության աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետ, խորհրդի նախագահ
Բորիս Գյուլումյանը	ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարության ֆինանսատնտեսագիտական վարչության պետ
Արմեն Մելիք-Իսրայելյանը	ՀՀ ԿԱ պետական գույքի կառավարման վարչության պետական բաժնեմասի կառավարման վարչության պետ
Ստեփան Պետրոսյանը	ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի թղթակից-անդամ (ֆիզիկա մաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր)
Նատալյա Սարջանյան	«Հայաստանի էլեկտրազանցեր» ՓԲԸ կորպորատիվ և Հասարակայնության հետ կապերի դեպարտամենտի պետ
Մասուն Խաչատրյան	«Երևան ՋԷԿ» ՓԲԸ-ի գլխավոր տնօրեն

ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է «Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ-ի ղեկավարությանը

Եզրակացություն ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի վերաբերյալ

Վերապահումով կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, դրամական միջոցների հոսքերի և սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփը:

Մեր կարծիքով, բացառությամբ այս եզրակացության “Վերապահումով կարծիքի հիմքեր” բաժնում ներկայացված հարցերի ազդեցության, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2018թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (ՏՀՄՍ-ներ):

Վերապահումով կարծիքի հիմքեր

Ընկերությունը 2010թ.-ից շահագործում է նոր ջերմաէլեկտրակենտրոն, որի հաշվեկշռային արժեքը 31.12.2018թ. -ի դրությամբ ներկայացված է 112 միլիարդ դրամ (ծնթ. 4.բ): Կայանի մաշվածությունը հաշվարկվում է ուղիղ-գծային մեթոդով՝ 40 տարի օգտակար օգտագործման ժամկետով, չնայած որ Կայանի նշանակալի որոշ մասեր ունեն ավելի փոքր օգտակար օգտագործման ժամկետ: Մեր կարծիքով, այս մոտեցումը չի համապատասխանում “Հիմնական միջոցներ” ՀՀՄՍ 16-ի պահանջներին: Հաշվի առնելով, Կայանի տեխնիկական առանձնահատկությունները, մենք ինքներս անկարող էինք հաշվարկել նոր Կայանի գծով մաշվածության գումարը համաձայն ՀՀՄՍ 16-ի, հետևաբար անկարող էինք գնահատել լրացուցիչ հաշվարկվելիք մաշվածության գումարի ազդեցությունը հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի և ֆինանսական արդյունքի վրա:

31.12.2018թ. -ի դրությամբ Ընկերության պաշարներում առկա են հետագա օգտագործման համար ոչ պիտանի 1 միլիարդ դրամ ընդհանուր արժեքով պաշարներ (ծնթ. 6), որոնց գծով հաշվետու ամսաթվով չի գնահատվել նրանց իրացման գուտ արժեքը, և պաշարների արժեքը չի նվազեցվել մինչև իրացման գուտ արժեք: Մեր կարծիքով, այս մոտեցումը չի համապատասխանում “Պաշարներ” ՀՀՄՍ 2-ի պահանջներին: Հաշվի առնելով, պաշարների տեխնիկական առանձնահատկությունները, մենք ինքներս անկարող էինք գնահատել նրանց իրացման գուտ արժեքը, հետևաբար անկարող էինք գնահատել արժեզրկման գումարի ազդեցությունը պաշարների արժեքի և ֆինանսական արդյունքի վրա:

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության “Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար” բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն ՀՄԷՄԽ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր վերապահումով կարծիքն արտահայտելու համար:

Անընդհատության հիմունքին վերաբերող էական անորոշություն

Ձեր ուշադրություն ենք հրավիրում ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություն 3.3-ի վրա, որտեղ նշվում է, որ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության կուտակված վնասը կազմում է 19 միլիարդ դրամ (31.12.2017թ.՝ 20 միլիարդ դրամ): Ինչպես նշված է Ծանոթագրություն 3.3-ում, այս դեպքերը և իրավիճակները, ի թիվս այնտեղ նշված այլ հարցերի, ցույց են տալիս, որ առկա է էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Մեր կարծիքը չի ձևափոխվել այս հարցի կապակցությամբ:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ՏՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ընկերությունը լուծարելու կամ Ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլնորանք:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածատվություն: Ի լրումն՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար:
Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի չարաշահում,
- ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար,

- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամուտությունը,
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք արդյոք առկա է էական անորոշություն ղեկավարի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի հաշվետվությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր հաշվետվության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա ղեկավարը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը.
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու ղեկավարի ճշմարիտ ներկայացումը:

Ղեկավարությանը, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Եզրակացություն իրավական այլ պահանջներին համապատասխանելու վերաբերյալ

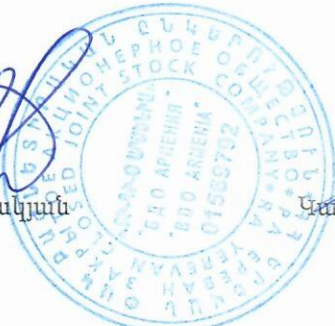
Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության (ՀՀ) և Վերակառուցման և Զարգացման Միջազգային Բանկի (ՎՋՄԲ) միջև 2016թ. մայիսի 12-ին ստորագրված 8615-AM Վարկային համաձայնագրի 2-րդ բաժնի C.2.a.(vi) կետի, և ՀՀ Ֆինանսների նախարարության և Ընկերության միջև 2016թ. հունիսի 14-ին ստորագրված Ենթավարկային համաձայնագրի 4.14 կետի, Ընկերությունը պարտավորվել է չկրել որևէ ծախս, պարտք կամ պարտավորություն, և չտրամադրել վարկեր կամ դրամաշնորհներ Ընկերության հիմնական գործունեության՝ էներգիայի արտադրության հետ չկապված նպատակների համար:

Մեր կարծիքով, 2018 դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Ընկերությունը պահպանել է նշված վավերապայմանը:

3 հունիսի 2019թ.

«Բի-Դի-Օ Արմենիա» ՓԲԸ

Վահագն Սահակյան
Տնօրեն

Կարինե Չիլինգարյան
Աուդիտոր

«Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծնթ.	31.12.2018թ. <i>հազար դրամ</i>	31.12.2017թ. <i>հազար դրամ</i>
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4	130,617,644	129,828,187
Ոչ նյութական ակտիվներ		9,865	13,532
Հետաձգված հարկային ակտիվ	5	1,745,289	2,764,291
Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ		-	24,288
		132,372,798	132,630,298
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	6	7,064,124	5,484,273
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	7	7,757,606	12,332,537
Դրամական միջոցներ	8	3,914,547	6,072,915
		18,736,277	23,889,725
		151,109,075	156,520,023
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	9.1	1,852,615	10,424,652
Էմիսիոն եկամուտ	9.2	11,264,865	2,692,828
Վերագնահատման պահուստ	9.4	8,126,425	8,739,014
Կուտակված վնաս		(19,348,969)	(20,002,418)
		1,894,936	1,854,076
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	10	115,060,876	110,127,739
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ		-	32,289
		115,060,876	110,160,028
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	10	9,900,731	11,712,999
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ		-	411,828
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	11	24,252,532	32,381,092
		34,153,263	44,505,919
		151,109,075	156,520,023

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են Ընկերության ղեկավարության կողմից 2019թ. հունիսի 3-ին: Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Սասուն Խաչատրյան
 Գլխավոր տնօրեն

Գարրի Ախոյան
 Հաշվապահական ծառայության ղեկավար

«Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

	Ծնթ.	2018 հազար դրամ	2017 հազար դրամ
Հասույթ	12	94,238,252	70,897,868
Վաճառքի ինքնարժեք	13	(87,065,390)	(63,695,929)
Համախառն շահույթ		7,172,862	7,201,939
Այլ եկամուտ		705,240	76,539
Վարչական ծախսեր	14	(911,980)	(563,976)
Այլ ծախսեր	15	(3,400,703)	(1,330,655)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ		3,565,419	5,383,847
Ֆինանսական եկամուտ	16	574,458	348,910
Ֆինանսական ծախսեր	16	(1,114,075)	(1,221,844)
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում		(59,582)	(8,457,039)
Հիմնական միջոցների արժեզրկում		-	(86,606)
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ/(կորուստ), զուտ	17	(1,907,110)	(3,855,641)
Ոչ ընթացիկ ակտիվների օտարումից օգուտ/(կորուստ), զուտ		752	58,818
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը		1,059,862	(7,829,555)
Շահութահարկի զծով փոխհատուցում /(ծախս)	18	(1,019,002)	706,234
Տարվա զուտ շահույթ/(վնաս)		40,860	(7,123,321)
Այլ համապարփակ արդյունք			
<i>Հողվածներ, որոնք չեն վերադասակարգվելու որպես շահույթ կամ վնաս</i>			
Հիմնական միջոցների վերազնահատումից զուտ աճ/(նվազում)		-	(1,810,608)
Վերազնահատման զծով հարկային հետևանք		-	362,122
Ընդամենը այլ համապարփակ արդյունք		40,860	(1,448,486)
Ընդամենը համապարփակ արդյունք		40,860	(8,571,807)

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ստորագրվել են Ընկերության ղեկավարության կողմից 2019թ. Հունիսի 3-ին: Գից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Սասուն Խաչատրյան
 Գլխավոր տնօրեն

Գարրի Ախոյան
 Հաշվապահական ծառայության ղեկավար

«Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

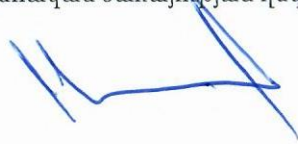
	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Վերագնահատման պահուստ	Կուտակված վնաս	Ընդամենը
	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ	հազար դրամ
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2017թ.	12,047,679	1,069,801	10,775,254	(13,466,851)	10,425,883
Տարվա վնաս	-	-	-	(7,123,321)	(7,123,321)
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից աճ	-	-	(1,448,486)	-	(1,448,486)
Բաժնետոմսի անվանական արժեքի նվազեցում	(1,623,027)	1,623,027	-	-	-
Վերագնահատման պահուստից տեղափոխում	-	-	(587,754)	587,754	-
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	10,424,652	2,692,828	8,739,014	(20,002,418)	1,854,076
Տարվա օգուտ	-	-	-	40,860	40,860
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից աճ	-	-	-	-	-
Բաժնետոմսի անվանական արժեքի նվազեցում	(8,572,037)	8,572,037	-	-	-
Վերագնահատման պահուստից տեղափոխում	-	-	(612,589)	612,589	-
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	1,852,615	11,264,865	8,126,425	(19,348,969)	1,894,936

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են Ընկերության ղեկավարության կողմից 2019թ. հունիսի 3-ին: Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Սասուն Խաչատրյան
 Գլխավոր տնօրեն

Գարրի Ախոյան
 Հաշվապահական ծառայության ղեկավար

«Երևանի Ջերմակլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

	2018 հազար դրամ	2017 հազար դրամ
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր		
Իրացումից մուտքեր	65,751,619	51,727,009
Մատակարարներին վճարումներ	(51,323,187)	(39,163,283)
Աշխատակիցներին վճարումներ	(559,456)	(528,732)
Հարկերի վճարում	(602,374)	(1,288,088)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	13,266,602	10,746,906
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Տրամադրված փոխառությունների մարում	24,288	-
Ավանդներից տոկոսային մուտքեր	574,458	348,910
Հիմնական միջոցների դիմաց վճարումներ	(15,703,481)	(2,513,550)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր	1,740	347,805
Ոչ նյութական ակտիվների դիմաց վճարումներ	(1,711)	-
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(15,104,706)	(1,816,835)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Վարկերից և փոխառություններից մուտքեր	7,086,865	7,156,398
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(6,059,095)	(10,202,002)
Վճարված տոկոսներ	(1,272,936)	(1,279,042)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(245,166)	(4,324,646)
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(2,083,270)	4,605,425
Փոխարկման ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(37,990)	(13,403)
Փոխարժեքային տարբերություններ դրամական միջոցների զծով	(37,108)	19,498
Դրամական միջոցների մնացորդն առ 1 հունվարի	6,072,915	1,461,395
Դրամական միջոցների մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի	3,914,547	6,072,915

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են Ընկերության ղեկավարության կողմից 2019թ. հունիսի 3-ին: Կից ներկայացված ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Սասուն Խաչատրյան
Գլխավոր տնօրեն

Գարրի Ախոյան
Հաշվապահական ծառայության ղեկավար

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների ցանկ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա վերաբերյալ

1. Ընդհանուր տեղեկություններ	12
2. Պատրաստման հիմունքներ	13
3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ	15
4. Հիմնական միջոցներ	24
5. Հետաձգված հարկային ակտիվ	28
6. Պաշարներ	30
7. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	30
8. Դրամական միջոցներ	31
9. Սեփական կապիտալ	31
10. Վարկեր և փոխառություններ	32
11. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	34
12. Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ	34
13. Վաճառքի ինքնարժեք	36
14. Վարչական ծախսեր	38
15 Այլ ծախսեր	38
16. Ֆինանսական եկամուտ և ծախս	38
17. Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ/(կորուստ), զուտ	39
18. Շահութահարկ	39
19. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ	39
20. Ֆինանսական գործիքներից բխող ռիսկեր	41
21. Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ	45
22. Կապիտալի կառավարում	45
23. Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ	46

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1 Գազակերպությունը

«Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ընկերությունը հիմնադրվել է 1963թ: «Երևանի ջերմաէլեկտրակենտրոն» պետական փակ բաժնետիրական ընկերությունը (Ընկերությունը) ստեղծվել է 1997թ.:

Ընկերության հիմնական գործունեությունն է՝

- էլեկտրական և ջերմային էներգիայի արտադրություն և վաճառք,
- բնական գազի և էլեկտրաէներգիայի ներմուծում և արտահանում:

Ընկերության գործունեությունը՝ ներառյալ սակագնային քաղաքականությունը, կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետության Հանրային Ծառայությունները Կարգավորող Հանձնաժողովը:

Երևանի ջերմաէլեկտրակենտրոնի նախագծման աշխատանքները սկսել են 1959թ. Խորհրդային Միության «Տեպլոէլեկտրոպրոյեկտ» ինստիտուտի կողմից: Այն որոշվել է կառուցել Հայաստանի արդյունաբերական էներգատար կենտրոնները մեկում՝ Երևանի հարավային արդյունաբերական հանգույց: Երևանի ՋԷԿ-ի թվով յոթ տուրբոազրեգասներից առաջինը՝ 50 ՄՎտ հզորությամբ առաջին տուրբինային տեղակայանքը շահագործման է հանձնվել 1963թ., իսկ վերջինը՝ 1967թ.:

Շահագործման մեջ լինելով ավելի քան 40 տարի՝ էլեկտրակայանի ազրեգասները և օժանդակ սարքավորումները ենթարկվել են ֆիզիկական և բարոյական էական մաշվածության՝ սպառելով իրենց աշխատանքային նորմատիվային պաշարները, որի հետևանքով բնականաբար զգալիորեն ընկել է կայանի շահագործման հուսալիությունը և էլեկտրական ու ջերմային էներգիայի արտադրության արդյունավետությունը:

Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարությունը և Ընկերության ղեկավարությունը բնական գազի այրմամբ գերժամանակակից համակցված շոգեգազային ցիկլով աշխատող նոր էներգաբլոկի կառուցման միջոցով ձեռնամուխ են եղել Երևանի ՋԷԿ-ի վերակառուցման ծրագրի իրականացմանը: 2005թ. մարտի 29-ին ՀՀ կառավարության և միջազգային համագործակցության ճապոնիայի բանկի (ՄՀՃԲ) միջև ստորագրվել է վարկային պայմանագիր «Երևանի համակցված շոգեգազային ցիկլով էլեկտրակայանի (էներգաբլոկ) նախագծի» իրականացման վերաբերյալ: Նշված համաձայնագրի հիման վրա ՄՀՃԲ-ն ՀՀ կառավարությանը տրամադրվել է վարկ արտոնյալ պայմաններով՝ հատկացնելով 26,409 միլիոն ճապոնական իեն: Նոր գործարանի շինարարությունը սկսվել է 2006թ. և ավարտվել է 2010թ.: Այն շահագործման է հանձնվել 2010թ. ապրիլին:

Ներդրվող նոր տեխնոլոգիաների շնորհիվ բարձրացել է կայանի ընդհանուր օգտակար գործողության գործակիցը՝ հասնելով մոտ 70%-ի, զգալիորեն նվազել է արտանետումների մակարդակը, ինչպես նաև ջրի ծախսը՝ ավելի քան 3 անգամ:

Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2018թ. կազմել է 230 մարդ (2017թ.՝ 234 մարդ):

Ընկերության կանոնադրության փոփոխությունը պետական ռեգիստրում գրանցվել է 2006թ. սեպտեմբերի 8-ին, գրանցման համարը՝ 269.070.00255, վկայականը՝ 01 Ա.004948:

Ընկերության գրանցման հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, 0053 ք. Երևան, Արին Բերդի փողոց 3-րդ նրբանցք, 3-րդ շենք:

Հարկ վճարողի հաշվառման համարն է՝ 02205028:

1.2 Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության միակ բաժնետերը հաշվետու ամսաթվին և նախորդ տարիներին Հայաստանի Հանրապետությունն է:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը 31.12.2018թ. դրությամբ կազմել է 1,852,615 հազար դրամ (31.12.2017թ.-ին՝ 10,424,652): Այն բաղկացած է 2,273,147 հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերից, յուրաքանչյուրի անվանական արժեքը՝ 815 դրամ (31.12.2017թ.-ին՝ 4,586 դրամ):

2. Պատրաստման հիմունքներ

2.1. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ներկայացման հիմունք

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել և ներկայացվել են ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՄ-ներ) պահանջների համաձայն: ՖՀՄՄ-ները Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից հրապարակված ստանդարտներն ու մեկնաբանություններն են: Դրանք բաղկացած են՝

- Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներից,
- Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտներից,
- Ֆինանսական հաշվետվությունների մեկնաբանությունների միջազգային կոմիտեի (ՖՀՄՄԿ) մեկնաբանություններից և
- Մեկնաբանությունների մշտական կոմիտեի (ՄՄԿ) մեկնաբանություններից:

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար որդեգրված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները ներկայացված են Ծանոթագրություն 3-ում: Դրանք հետևողականորեն կիրառվել են ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս՝ անհրաժեշտ է կատարել հաշվապահական հաշվառման նշանակալի գնահատումներ և դատողություններ: Վերջիններիս կիրառման ոլորտները և ազդեցությունը բացահայտված են Ծանոթագրություն 3.4-ում:

2.2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

2018թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած նոր ստանդարտներ, մեկնաբանություններ և փոփոխություններ □

- ՖՀՄՄ 9 “Ֆինանսական գործիքներ”;
- ՖՀՄՄ 15 “Հաճախորդների հետ կնքած պայմանագրերից հասույթ”;
- ՖՀՄՄԿ 22 “Արտարժույթով գործարքներ կանխավճարային եղանակով”:

Նշվածներից ոչ մեկը չի ունեցել նշանակալի ազդեցություն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

2.3. Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող ՖՀՄՄ-ների նոր ստանդարտներ և փոփոխություններ

Հետևյալ նոր ստանդարտները, մեկնաբանությունները և փոփոխությունները, որոնք դեռ ուժի մեջ չեն մտել և վարածապետ չեն կիրառվել սույն ֆինանսական հաշվետվություններում, կունենան կամ հնարավոր է ունենան ազդեցություն Ընկերության հետագա ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

#	Հրապարակում	Ժամկետը, երբ նախատեսվում է ՖՀՄՄ-ի կիրառումը	Ժամկետը, երբ կիրառվում է հրապարակումը	Առաջին կիրառման ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվության վրա
1	ՖՀՄՄ 16 Վարձակալություն (2017)	Հրապարակման որոշեցման արդյունքում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ակնկալվող փոփոխությունների էությունը	2019թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	Էական ազդեցություն չի նախատեսվում
2	ՖՀՄՄ 23 Շահութահարկի գծով անորոշություն (հրապարակվել է 2017թ. հունիսին)	Մեկնաբանությունը ներկայացնում է, թե ինչպես որոշել հարկվող շահույթը/վնասը, հարկային բազան, չօգտագործված հարկային վնասները, չօգտագործված հարկային զեղչերը և հարկային տվյալները, երբ առկա է անորոշություն ՀՀՄՄ 12, «Շահութահարկեր», ստանդարտի հաշվառման նպատակով:	2019թ. հունվար Ավելի վաղ կիրառումը թույլատրելի է	Էական ազդեցություն չի նախատեսվում

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ

3.1 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ Դրամը: Այն հանդիսանում է նաև Ընկերության այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը՝ հազարների ճշտությամբ:

3.2 Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ հետևյալ հոդվածների.

- Վերագնահատված արժեքով չափվող հիմնական միջոցներ (ծնթ. 4).

3.3 Անընդհատության սկզբունք

Ընկերությունը վերջին տարիներին ունեցել է ֆինանսական դժվարություններ, որոնց արդյունքում հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կուտակված վնասը կազմում է 19,348,969 հազար դրամ (31.12.2017թ.-ի դրությամբ՝ 20,002,418 հազար դրամ):

Ընկերության ղեկավարությունը մշակել և հետևողականորեն իրականացնում է ֆինանսական առողջացման միջոցառումների պլան, կատարում է լիկվիդայնության մշտական վերահսկողություն և կառավարում: Ընկերության 2019թ.-ի բիզնես ծրագրի հիմքում ընկած են.

- 2016թ.-ից IBRD 8615-AM վարկային համաձայնագրով իրականացվող «Էներգետիկայի ոլորտի ֆինանսական առողջացման ծրագրի» շրջանակներում, 2016-2017թ.-ներին մարվել են Ընկերության բարձր տոկոսադրույքներով առևտրային վարկերը, մարվել են գազի մատակարարին նշանակալի պարտքերի գերակշիռ մասը; ինչպես նաև 2018թ.-ին ավարտվել է 220/110/35 կՎ ենթակայանի վերակառուցումը: Նշված 30 միլիոն ցածր տոկոսադրույքով վարկի մարման ժամկետը սահմանված է 25 տարի (14.5 տարի արտոնյալ ժամանակահատվածով):
- Բեռնվածքի կրման ժամանակացույցը, որը 2018թ.-ի դեկտեմբերին հաստատվել է ՀՀ Հանրային Ծառայությունները Կարգավորող Հանձնաժողովի (ՀԾԿՀ) կողմից, և համաձայնեցվել էլեկտրաէներգետիկական Համակարգի Օպերատորի (ԷՀՕ) հետ:
- Էներգաբլոկի, նոր ենթակայանի և շոգեգազային ցիկլով աշխատող գազատուրբինի վերակառուցման արդյունքում նշանակալի կրարելավեն արտադրատեխնիկական ցուցանիշները: Այդ նպատակով Ընկերությունը ներդնելու է 31.12.2018թ.-ին առկա 3,000,000 հազար դրամ բանկային ավանդը, և լրացուցիչ առևտրային վարկեր չի ներգրավի:
- ՀՀ Կառավարության 2018թ. հուլիսի և 2017թ.-ի նոյեմբերի որոշումներով, Ընկերությունը ներդրումային ծրագրերի շրջանակներում սարքավորումների ներմուծման ժամանակ օգտվել է 2,128,092 հազար դրամ ԱԱՀ-ի (որից 2,074,518 հազ. դրամը համաձայն առ 23.11.2017թ.-ի ՀՕ192-Ն օրենքի ազատել է ԱԱՀ-ի վճարումից) և 540,512 հազար դրամ մաքսատուրքի վճարից ազատվելու արտոնություններից:
- GT13E2 MXL-ից գազատուրբինը MXL2 ռեժիմով մոդիֆիկացնելու արդյունքում Ընկերությունը ապահովել է հետևյալ տեխնիկական ցուցանիշները՝
 - ✓ Պայմանական վառելիքի տեսակարար ծախսի նվազեցում 6.4 գրամ/կՎտ×ժ-ով,
 - ✓ ԳՏ-ի տեղակայված հզորության ավելացում 8,6 ՄՎտ
 - ✓ Էներգաբլոկի ՕԳԳ-ի բարձրացում 1,2%,
 - ✓ ԳՏ-ի միջնորդումային ժամկետների երկարացում, համապատասխանաբար՝ A1-12000, B-24000, A2-36000

Ընկերության ղեկավարությունը, հիմնվելով կատարված դատողությունների վրա, ունի հիմնավորված ակնկալիք, որ Ընկերությունը կարող է շարունակել իր գործառնական գործունեությունը տեսանելի ապագայում: Ուստի Ընկերությունը շարունակում է որդեգրել անընդհատության սկզբունքը իր ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով:

3.4 Դատողությունների, գնահատականների և ենթադրությունների օգտագործում

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ-ների պահանջների համաձայն պատրաստելու համար Ընկերության ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների և ակտիվների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

3.4.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման վրա կարևոր ազդեցություն ունեցող դատողություններ

Հետևյալները Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման նպատակով ղեկավարության կողմից կատարված կարևոր դատողություններ են, որոնք էական ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա:

ա) Հասույթի ճանաչում – Պրինցիպալ թե² գործակալ (ծնթ. 15.գ)

3.4.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման վրա կարևոր ազդեցություն ունեցող գնահատումներ և ենթադրություններ

Հետևյալները Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման նպատակով ղեկավարության կողմից կատարված կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ են, որոնք էական ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա:

ա/ Իրական արժեքի չափում – ծնթ. 4.դ և 26

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված որոշ ակտիվներ և պարտավորություններ պահանջում են չափումներ իրական արժեքով և/կամ իրական արժեքի բացահայտում:

Ընկերության ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի չափումը հնարավորինս հիմնվում է դիտարկելի շուկայից ստացվող էլակետային տվյալների վրա: Իրական արժեքի չափումները սահմանելու համար օգտագործվող էլակետային տվյալները դասակարգվում են ըստ տարբեր մակարդակների՝ կախված նրանից, թե որքանով են գնահատման մեթոդի մեջ օգտագործվող արդյունքները դիտարկելի («իրական արժեքի աստիճանակարգ»):

- Մակարդակ 1. Նույն ակտիվների կամ պարտավորությունների գծով ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված)
- Մակարդակ 2. Դիտարկելի ուղղակի կամ անուղղակի էլակետային տվյալներ, Մակարդակ 1-ի տվյալներից տարբեր
- Մակարդակ 3. Ոչ դիտարկելի էլակետային տվյալներ (հիմնված չեն դիտարկվող շուկայի տվյալների վրա)

Իրական արժեքների աստիճանակարգում այն մակարդակը, որին դասվում է իրական արժեքի չափումը, պետք է որոշվի ամենացածր մակարդակի էլակետային տվյալի հիման վրա, որը նշանակալի է ամբողջությամբ վերցրած իրական արժեքի չափման համար: Իրական արժեքի տեղափոխությունները մի մակարդակից դեպի մյուսը ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում տեղի են ունենում այդ տեղափոխությունները:

բ) Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ – ծնթ. 4.գ.

Հիմնական միջոցների օգտակար գործողության ժամկետները գնահատվել են հիմնվելով ակտիվների ակնկալվող օտագործման առավել հավանական գնահատումներից, ինչպես նաև, նրանց գծով օգտարժեքի շարունակման մտադրվածությունից ելնելով: Ղեկավարությունը կարծում է, որ հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետները էականորեն չեն տարբերվում իրենց տնտեսական հնարավոր ժամկետներից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտագործման ժամկետները տարբերվեն առկա գնահատումներից, ապա դա կունենա էական ազդեցություն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

գ) Դեբիտորական պարտքերի և այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում – ծնթ. 6 և 8

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումը գնահատվում է պարբերաբար: 31.12.2018թ. դրությամբ, արժեզրկված դեբիտորական պարտքերի գումարը ընթացիկ արժեքը կազմում էր՝ 442,327 հազար դրամ (31.12.2017թ.՝ 404,575 հազար դրամ), իսկ այլ ֆինանսական ակտիվների գծով 219,234 հազար դրամ (31.12.2017թ.՝ 92,268 հազար դրամ):

Ղեկավարությունը կատարում է դատադրություններ հիմնվելով ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունները՝ գնահատելու արժեզրկումից կորուստը, երբ հաճախորդը կամ փոխառուն ունեն ֆինանսական դժվարություններ: Երբ, դեբիտորական պարտքերի և այլ ֆինանսական ակտիվների գծով փաստացի փոխհատուցումը տարբերվում է ակնկալիքից, ապա սլիյալ ակտիվների ընթացիկ արժեքը փոխվում է:

3.5 Գործարքներ արտարժույթով

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են Դրամի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Որպես փոխարժեք ընդունվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժույթային շուկայում արտարժույթի նկատմամբ ՀՀ դրամի միջին փոխարժեքը:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ որոշվող դրույքաչափերով: Չմարված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատման արդյունքում առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

3.6 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները, որոնք օգտագործվում են ծառայությունների մատուցման կամ վարչական նպատակներով, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված են վերագնահատված արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է վերագնահատման օրվա դրությամբ հիմնական միջոցների իրական արժեքը՝ հանած հետագա կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Ցանկացած կուտակված մաշվածություն վերագնահատման օրը բացառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից և ակտիվի վերագնահատված արժեքում ներկայացվում է գուտ արժեքը: Վերագնահատումներն իրականացվում են բավարար պարբերականությամբ այնպես, որ հաշվեկշռային արժեքն էականորեն չտարբերվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքից:

Հիմնական միջոցների վերագնահատումից արժեքի աճը վերագրվում է այլ համապարփակ եկամուտներին և արտացոլվում է սեփական կապիտալում՝ որպես վերագնահատման պահուստ: Սակայն, եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ որպես եկամուտ այն չափով, որով նախկինում նվազումը ճանաչվել էր որպես ծախս: Երբ հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն չափով, որը գերազանցում է նույն ակտիվի գծով նախորդ վերագնահատումից առաջացած վերագնահատման աճը:

Վերագնահատումից աճը ճանաչվում է կուտակված շահույթում Ընկերության կողմից ակտիվի օգտագործմանը զուգահեռ: Կուտակված շահույթում ճանաչված վերագնահատումից աճն իրենից ներկայացնում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրահաշվարկված մաշվածության տարբերությունը: Վերագնահատված հիմնական միջոցի միավորի իրացման կամ դուրսգրման դեպքում վերագնահատման պահուստում դրա գծով առկա երագնահատումից աճը ուղղակիորեն վերագրվում է կուտակված շահույթին:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք պահվում են վարձակալության տալու կամ վարչական, կամ դեռ անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեքըկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառվում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացվում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

3.7 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեքըկումից կորուստները:

3.8 Պաշարներ

Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ:

Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է կշռված միջին բանաձևով:

Փոխադարձ փոխարկելի չհանդիսացող պաշարների, մասնավորապես ավտոմեքենաների ինքնարժեքը որոշվում է դրանց կոնկրետ ծախսումների հստակ առանձնացման միջոցով:

Պաշարները ներկայացված են ինքնարժեքի և հնարավոր իրացման գուտ արժեքի նվազագույնով:

Պաշարների իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

3.9 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական

ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատույցներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:
Ֆինանսական ակտիվները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ընկերությունը իր ֆինանսական ակտիվները իրենցից ներկայացնում են ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ: Այս ակտիվները հիմնականում առաջանում են հաճախորդների և ապրանքների եւ ծառայությունների մատուցումից (օրինակ՝ առևտրային դեբիտորական պարտքեր), ինչպես նաև ներառում են այլ ֆինանսական ակտիվներ, որոնց նպատակն է այդ ակտիվները պահել, պայմանագրային դրամական հոսքերի հավաքման նպատակով, իսկ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը իրենցից գուտ ներկայացնում են մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ: Դրանք սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, գումարած գործարքների գծով ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են դրանց ձեռքբերման կամ թողարկման հետ, եւ հետագայում դրանք չափվում են ամորտիզացված արժեքով, օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ նվազեցման արժեզրկման պահուստը:

Ընթացիկ եւ ոչ ընթացիկ առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով վճարունակության ակնկալվող կորուստները գնահատելու նպատակով կիրառում է ՖՀՄՄ 9-ի պարզեցված մոտեցումը՝ օգտագործելով ողջ ժամկետի համար վճարունակության ակնկալվող կորուստների գնահատում: Այս գործընթացում գնահատվում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի չվճարման հավանականությունը: Այդ հավանականությունը, այնուհետեւ, բազմապատկվում է կանխատեսվող կորստի գումարի չափով՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերի ողջ ժամկետի գծով ակնկալվող կորստի գնահատման նպատակով: Չուտ արժեքով ներակայացվող առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով, այդպիսի պահուստները հաշվառվում են առանձին հաշվով՝ ներառելով որպես իրացման ինքնարժեք համապարփակ արդյունքի հաշվետվությունում: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի անհավաքելիության հաստատման դեպքում, ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը հաշվանցվում է այդ ակտիվի գծով ձևավորված պահուստի հաշվին:

Կապակցված կողմերից դեբիտորական պարտքերի եւ կապակցված կողմերին տրամադրված փոխառությունների արժեզրկման պահուստները ճանաչվում են վճարունակության կորուստների ակնկալվող մոդելի հիման վրա: Պահուստի գումարի որոշման մեթոդաբանությունը հիմնված է այն հանգամանքի վրա, թե ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումն ապահից հետո արդյոք եղել է վճարունակության ռիսկի զգալի աճ: Այն ակտիվների համար, որոնց սկզբնական ճանաչումն ապահից հետո չի եղել է վճարունակության ռիսկի զգալի աճ, ճանաչվում է վճարունակության ռիսկի տասներկու ամսվա ակնկալվող կորուստները՝ համախառն տոկոսային եկամտի հետ միասին: Այն ակտիվների համար, որոնց վճարունակության ռիսկը զգալիորեն աճել է, ճանաչվում է ողջ ժամանակաշրջանի համար վճարունակության ռիսկի ակնկալվող կորուստ՝ համախառն տոկոսային եկամտի հետ միասին: Այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք դիտարկվում են որպես վճարունակությունը վատթարացած, ճանաչվում է ողջ ժամանակաշրջանի համար վճարունակության ռիսկի ակնկալվող կորուստ՝ գուտ արժեքի վրա հաշվարկված տոկոսային եկամտի հետ միասին:

Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, ներառում են առևտրային եւ այլ դեբիտորական պարտքեր, կապակցված կողմերին տրամադրված փոխառությունները, ինչպես նաև դրամական միջոցները եւ դրանց համարժեքները: Դրամական միջոցները եւ դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցները և ցպահանջ ավանդներ բանկերում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառվում են վարկերը և փոխառությունները և առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 20-ում:

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, բացի որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերագրվող փոխառության ծախսումներից, որոնք կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացիոն արժեքով:

3.10 Արժեքրկում

Ընկերության հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որոշելու՝ արդյոք առկա՞ է որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեքրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ առկա է, ապա գնահատվում են այդ ակտիվի (կամ ակտիվների խմբի) փոխհատուցվող գումարները և համեմատվում հաշվեկշռային արժեքի հետ: Եթե գնահատված փոխհատուցվող գումարը փոքր է, ապա հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև գնահատված փոխհատուցվող գումարը, և արժեքրկումից կորուստները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Նմանապես, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատվում է պաշարների արժեքրկված լինելը՝ պաշարի յուրաքանչյուր հոդվածի (կամ միանման պաշարների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը դրա վաճառքի գին՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները, հետ համեմատելու միջոցով: Եթե պաշարի հոդվածը (կամ միանման պաշարների խումբը) արժեքրկվել է, դրա հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև վաճառքի գին՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները, իսկ արժեքրկումից կորուստը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Եթե արժեքրկումից կորուստը հետագայում հակադարձվում է, ակտիվի (կամ ակտիվների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը ավելացվում է մինչև դրա փոխհատուցվող գումարի վերանայված գնահատականը (պաշարների դեպքում, վաճառքի գին՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումներ), սակայն ոչ ավելի, քան այն գումարը, որը կորոշվեք, եթե նախորդ տարիներին ակտիվի (կամ ակտիվների խմբի) գծով ոչ մի արժեքրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Արժեքրկումից կորստի հակադարձումը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

3.11 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով:

Բաժնետիրական կապիտալն իրենից ներկայացնում է թողարկված բաժնետոմսերի նումինալ արժեքը:

Վերագնահատման պահուստը ներառվում է հիմնական միջոցների վերագնահատումից օգուտներն ու վնասները:

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.13 Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները ներառում են աշխատավարձերը, կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները (ինչպիսիք են, օրինակ, վճարովի տարեկան արձակուրդները և հիվանդության հետ կապված վճարովի արձակուրդները) և պարգևավճարները:

3.14 Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Ընկերությունը հանդիսանում է պետության հետ կապակցված կազմակերպություն, քանի որ վերահսկվում է Հայաստանի Հանրապետության կողմից, որը հանդիսանում է Ընկերության միակ բաժնետերը: Ընկերությունը կիրառում է ՀՀՄՍ 24, Կապակցված կողմեր, ստանդարտի բացառումը պետության հետ կապված կապակցված կողմերի հետ գործարքների բացահայտման վերաբերյալ: Հետևաբար, ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտում է կապակցված կողմերի հետ գործարքի ազդեցությունը.

ա/ յուրաքանչյուր առանձին վերցրված նշանակալի գործարքի բնույթը և գումարը, և

բ/ մնացած գործարքների համար, որոնք նշանակալի են միասին վերցրած, բայց ոչ առանձին, դրանց չափերի վերաբերյալ քանակական և որակական տեղեկատվություն:

Ընկերությունը բացահայտում է առանցքային կառավարչական անձնակազմի.

- հատուցումները՝ կարճաժամկետ կամ հետաշխատանքային,
- ազատման նպաստները,
- մասնակցության վրա հիմնված վճարումները:

3.15 Հասույթի ճանաչում

Ընկերության հասույթն առաջանում է էլեկտրաէներգիայի ու բնական գազի վաճառքից և հզորության տրամադրումից, ինչպես նաև էլեկտրաէներգիայի և գազի փոխանակումից:

Կատարողական պարտականություն և հասույթի ճանաչման պահը

Ընկերության հասույթի մեծամասնությունը առաջանում է էլեկտրաէներգիայի վաճառքից, որոնց գծով հասույթը ճանաչվում է վերահսկումը պատվիրատուին փոխանցելու պահին: Վերահսկման փոխանցումը հիմնականում տեղի ունի, երբ էլեկտրաէներգիան առաքվում է հաճախորդին: Վերահսկողության փոխանցման պահը որոշելու համար նման դեպքերում չի պահանջվում բարդ դատողություն: Երբ էլեկտրաէներգիան առաքվել է համաձայնեցված վայր, սպա դրանից հետո Ընկերությունը այլևս չունի տնօրինման իրավունք, սովորաբար ձեռք է բերում վճարման ստացման իրավունք:

Գործարքի գնի որոշում

Ընկերության հասույթները ստացվում են ֆիքսված գների պայմանագրերից և, հետևաբար, յուրաքանչյուր պայմանագրից ստացված հասույթի գումարը որոշվում է այդ ֆիքսված գներով:

Գնի բաշխում կատարողական պարտականությունների վրա

Պայմանագրերի մեծ մասի դեպքում յուրաքանչյուր ապրանքի համար ֆիքսված է միավորի գինը:

Կիրառման բացառումներ

Ընկերությունն օգտվել է հետևյալ կիրառման բացառումներից.

- ֆինանսական բաղադրիչի չհաշվառում, եթե ապրանքի առաքման և գումարի ստացման միջև ժամանակահատվածը մեկ տարի կամ պակաս է, և
- պայմանագրի ձեռքբերման ծախսումները ճանաչվում են ծախս, եթե այլ կերպ ճանաչվելիք ակտիվի ամորտիզացիայի ժամկետը մեկ տարի կամ ավելի քիչ կլինի:

Ապրանքների փոխանակում

Երբ ապրանքները փոխանակվում են նույն բնույթի և արժեքի ապրանքներով և ծառայություններով փոխանակելու միջոցով, փոխանակումը չի դիտվում որպես հասույթ առաջացնող գործարք:

Երբ ապրանքները փոխանակվում են տարբեր բնույթի և արժեքի ապրանքներով և ծառայություններով փոխանակելու միջոցով, փոխանակումը դիտվում է որպես հասույթ առաջացնող գործարք: Հասույթը չափվում է ստացված ապրանքների իրական արժեքով՝ ճշգրտված ցանկացած փոխանցված դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գումարով: Երբ ստացված ապրանքների իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել, հասույթը չափվում է տրված ապրանքների իրական արժեքով՝ ճշգրտված ցանկացած փոխանցված դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գումարով:

3.16 Շահութահարկ

Շահույթի կամ վնասի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ հարկից և հետաձգված հարկից:

Ընթացիկ հարկը տվյալ ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման/ (փոխհատուցման) ենթակա շահութահարկի գումարն է: Ընթացիկ հարկը ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվում է տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթի կամ վնասի մեջ:

Ընկերության հետաձգված հարկերը (հետաձգված հարկային պարտավորությունները եւ հետաձգված հարկային ակտիվները) պայմանավորված են ժամանակավոր տարբերությունների (հարկվող եւ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ) եւ չօգտագործված հարկային կորուստի հետագա տարիներ փոխանցմամբ:

Ժամանակավոր տարբերությունների հետեւանքով առաջացած հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվեկշռային մեթոդով, հիմնվելով ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար օգտագործված ակտիվների եւ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների եւ հարկման նպատակներով օգտագործված գումարների (հարկային բազայի) միջև ժամանակավոր տարբերությունների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որքանով հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը:

3.17 Փոփոխություններ հաշվապահական գնահատումներում, էական սխալներ և փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ

3.17.1 Փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը, որը կատարվում է նոր հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի ընդունման հետ կապված, կիրառվում է ըստ անցումային դրույթների, եթե այդպիսիք կան տվյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտում: Անցումային դրույթների բացակայության դեպքում՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը կիրառվում է հետընթաց, քանի դեռ դա իրագործելի է: Յուրաքանչյուր առաջացող ճշգրտում հաշվետու ժամանակաշրջանի հաշվետվությունում նեկայացվում է որպես չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդի ճշգրտում: Համեմատելի տեղեկատվությունը վերաներկայացվում է, քանի դեռ դա իրագործելի է:

3.17.2 Փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը ներառվում է գուտ շահույթի կամ վնասի որոշման մեջ.

- ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում, եթե փոփոխությունն ազդում է միայն հաշվետու ժամանակաշրջանի վրա, կամ
- բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունն ազդում է երկուսի վրա էլ:

3.17.3 Նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալներ

Նախորդող ժամանակաշրջանի սխալները դրանք մեկ կամ մեկից ավելի նախորդող ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվություններում կատարած բացթողումներն ու խեղաթյուրումներն են, որոնք առաջանում են այն արժանահավատ տեղեկատվությունը չօգտագործելու կամ ոչ ճիշտ օգտագործելու արդյունքում, որը`

- ա) առկա էր, երբ այդ ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները վավերացվել էին հրապարակման համար.
- բ) խելամոռեն ակնկալվում է, որ կարող էր ստացվել և հաշվի առնվել այդ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս և ներկայացնելիս:

Նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները ուղղվում են հետընթաց` դրանց հայտնաբերումից հետո.

- ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ
- բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան ներկայացված ամենավաղ նախորդող ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

«Երևանի Ջերմակալակառուցություն» ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

4. Հիմնական միջոցներ

Հազար դրամ

	Շենքեր, շինություններ, կառուցվածքներ	Հողամասեր	Անավարտ կապիտալ շինարարություն	Փոխանցող հարմարա- րեքներ	Ենթակայանի անավարտ շինարարություն	Տեղակայման ենթակա պահեստամասեր	Ջերմակալակառուցություններ, սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոց	Արտադրական գույք և այլ Հ/Մ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք կամ վերագնահատված արժեք</i>										
Առ 1 հունվարի 2017թ.	23,789,404	5,565,000	1,620,791	8,139,556	-	-	134,510,851	223,787	1,658,419	175,507,808
Ավելավումներ	26,095	-	-	28,761	3,044,190	10,527,616	37,202	63,834	60,023	13,787,721
Նվազեցումներ	(23,378)	(176,667)	-	(1,120)	-	(845,539)	(74,947)	(31,835)	(24,150)	(1,177,636)
Վերագնահատում	1,850,575	-	59,548	-	-	-	-	-	-	1,910,123
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	25,642,696	5,388,333	1,680,339	8,167,197	3,044,190	9,682,077	134,473,106	255,786	1,694,292	190,028,016
Ավելավումներ	19,425	-	-	3,862,935	-	-	4,618,574	60,349	13,139	8,574,422
Նվազեցումներ	-	-	-	-	-	-	(969,000)	(1,247)	-	(970,247)
Վերադասակարգում	(1,063,526)	-	-	6,318,482	(3,044,190)	(9,682,077)	7,475,375	-	(4,064)	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	24,598,595	5,388,333	1,680,339	18,348,614	-	-	145,598,055	314,888	1,703,367	197,632,191
<i>Կուտակված մաշվածություն, վերագնահատման ազդեցություն, արժեզրկումից կորուստներ</i>										
Առ 1 հունվարի 2017թ.	3,698,123	-	1,558,463	4,073,590	-	-	42,550,224	164,720	382,693	52,427,813
Ավելավումներ	680,995	-	-	671,156	-	-	2,588,647	41,645	97,525	4,079,968
Նվազեցումներ	(3,299)	-	-	(1,064)	-	-	(62,971)	(30,603)	(17,352)	(115,289)
Վերադասակարգումներ	-	-	-	1,064	-	-	(1,064)	-	-	-
Վերագնահ. ազդեցություն	(4,375,819)	2,327,435	-	2,160,555	-	-	3,661,721	(53,161)	86,606	3,807,337
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	-	2,327,435	1,558,463	6,905,301	-	-	48,736,557	122,601	549,472	60,199,829
Ավելավումներ	3,573,857	-	-	138,909	-	-	2,984,178	14,442	103,840	6,815,226
Նվազեցումներ	-	-	-	-	-	-	-	(508)	-	(508)
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	3,573,857	2,327,435	1,558,463	7,044,210	-	-	51,720,735	136,535	653,312	67,014,547
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>										
Առ 1 հունվարի 2017թ.	20,091,281	5,565,000	62,328	4,065,966	-	-	91,960,627	59,067	1,275,726	123,079,995
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	25,642,696	3,060,898	121,876	1,261,896	3,044,190	9,682,077	85,736,549	133,185	1,144,820	129,828,187
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	21,024,738	3,060,898	121,876	11,304,404	-	-	93,877,320	178,353	1,050,055	130,617,644

ա) Հիմնական միջոցների ավելացումներն իրենից ներկայացնում է՝

	Հազար դրամ
Կապիտալ շինարարություն	2,306,990
Կապիտալ նորոգում	5,995,639
Մատակարարներից գնված	78,001
Այլ մուտքեր	193,792
	<u>8,574,422</u>

Ընկերությունն իրականացնում է ՀՀ-ի և Վերակառուցման և զարգացման միջազգային բանկի (ՎՋՄԲ) միջև 2015թ. ապրիլի 8-ին կնքված №8495-AM վարկային համաձայնագրի ներքո “Էլեկտրահաղորդման ցանցի բարելավման” շրջանակներում Երևանի ՋԷԿ-ի 220/110/35 կՎ ենթակայանի վերակառուցման ներդրումային ծրագիրը: Ծրագրի նպատակն է բարելավել և հզորացնել ՀՀ Էլեկտրահաղորդման ցանցը:

Ծրագրի շրջանակներում վերակառուցվել է Երևանի ՋԷԿ-ի 220/110/35 կՎ էլեկտրական ենթակայանը, որը կառուցվել էր 1962թ.՝ աշխատելով ավելի քան 50 տարի, բարոյապես և ֆիզիկապես մաշված էր, ինչպես նաև վթարների քանակը շատ բարձր էր: Ենթակայանը միակ կապող օղակն էր համակցված շոգեգազային ցիկլով էներգաբլոկի և էներգահամակարգի միջև, հետևապես ենթակայանի հուսալիությամբ էր պայմանավորված էներգաբլոկի անխափան աշխատանքը և արտադրված էլեկտրաէներգիայի անխափան հաղորդումը էներգահամակարգին:

Արդյունքում Ծրագրի իրականացումը նպաստել է ենթակայանում վթարային դեպքերի նվազեցմանը և էլեկտրահաղորդման ցանցի և համակարգի հուսալիության բարելավմանը:

Ֆինանսավորման աղբյուրներն են՝

ՎՋՄԲ-ի կողմից տրամադրվող վարկային միջոցներ՝ 22,305,514 ԱՄՆ դոլար,

ՀՀ կառավարության համաֆինանսավորում՝ 5,557,500 ԱՄՆ դոլար:

Ծրագրի շրջանակներում ՀՀ պետությունից նախատեսված համաֆինանսավորման գումարները Ընկերությանն են տրամադրվում որպես վարկ, որի մարումը նախատեսված է արտաքին աղբյուրներից ներգրավված վարկի մարմանը զուգահեռ:

բ) Ջերմաէլեկտրակենտրոններ

2010թ.-ին Ընկերությունում շահագործվում է նոր ջերմաէլեկտրակենտրոնը՝ 205 ՄՎտ անվանական հզորությամբ և 103 ԳՎալ/ժ ջերմության առաքմամբ (ծնթ. 1): 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ ջերմաէլեկտրակայանի ընթացիկ արժեքը՝ ներառյալ նրան առնչվող շենք-շինությունները, կազմում է 111,809,248 հազար դրամ է (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 102,287,917 հազար դրամ) (ներքո՝ դ.2. կետ):

2018թ.-ին սկսվել են 220/110/35 կՎ ենթակայանի կարգաբերման և գործարկման աշխատանքները, որի հաշվեկշռային արժեքը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 9,226,289 հազար դրամ (ներքո՝ դ.2. կետ):

Հիմնական միջոցների մեջ ներառված է հին ջերմաէլեկտրակենտրոնը, որի հաշվեկշռային/վերագնահատված արժեքը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ներառյալ նրան առնչվող շենք-շինությունները, կազմում է՝ 6,521,209 հազար դրամ (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 9,960,453 հազար դրամ) (ներքո՝ դ.1. կետ):

Հին ջերմաէլեկտրակենտրոնի շահագործումը դադարեցվել է նոր էլեկտրակայանի շահագործումից հետո, և այն պահվում է որպես պահուստային հզորություն: ինչպես նաև դիտարկվում է նրա օտարման

տարբերակները: Շահագործման մեջ լինելով ավելի քան 40 տարի՝ ջերմաէլեկտրակենտրոնի ագրեգատները և օժանդակ սարքավորումները ենթարկվել են ֆիզիկական և բարոյական էական մաշվածության՝ սպառելով իրենց աշխատանքային նորմատիվային ռեսուրսները, որի հետևանքով բնականաբար զգալիորեն ընկել է կայանի շահագործման հուսալիությունը և էլեկտրակազմակերպության արտադրության արդյունավետությունը:

զ) Հիմնական միջոցների գծով սահմանափակումներ

Բանկային վարկերը և փոխառություններն ապահովելու նպատակով Ընկերությունը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավադրված են 10,376,438 հազար դրամի հիմնական միջոցներ (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 10,383,945 հազար դրամի):

դ) Իրական արժեքի չափում - հիմնական միջոցների վերագնահատում

Ընկերության հողը և ենթակայանները չափվում են վերագնահատված արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է վերագնահատման ամսաթվով իրական արժեքը՝ հանած հետագա կուտակված մաշվածությունը և հետագա կուտակված արժեզրկումը:

Ընկերության հողի և ենթակայանի իրական արժեքը գնահատումը վերջին անգամ իրականացվել է 31.12.2017թ.-ի դրությամբ: Այն իրականացվել է «Արթին Էնթրփրայզ» ՄՊԸ-ի կողմից, ով Ընկերությունից անկախ գնահատող է: Գնահատող կազմակերպությունը և իր գնահատողները ունեն համապատասխան որակավորումներ (CIPS, CCIM, NAR) և հանդիսանում են գնահատողների միջազգային միությունների անդամ, մասնավորապես՝ ՌԳՄ (RVU, Russia):

Հողի իրական արժեքը որոշվել է շուկայի համեմատական մեթոդով, որը արտացոլում է նմանատիպ հողամասերի մոտ ժամանակներում վաճառքի գործարքները:

Շենքերի իրական արժեքը, որոնք շարունակվելու են օգտագործվել Ընկերության բնական գործունեությունում, մասնավորապես՝ 2010թ.-ին կառուցված նոր ենթակայանը, գնահատվել է կիրառելով Օախսային մեթոդը, որն արտացոլում է շուկայի մասնակցի կողմից նմանատիպ որակներով և տարիքի ակտիվի ձեռքբերման կամ կառուցման ծախսը՝ ճշգրտված հնացվածությամբ: Բացի տարիների մաշվածությունից, հնացվածությունը ներառում է ֆիզիկական, ֆունկցիոնալ (տեխնոլոգիական) և տնտեսական հնացվածությունը:

Հետագա օգտագործման համար նախատեսված սարքավորումների, մասնավորապես որոնք տեղադրված են նոր ջերմային էլեկտրակենտրոնում, իրական արժեքը գնահատվել է նմանատիպ սարքավորումների շուկայական արժեքի հիման վրա՝ ճշգրտելով հնացվածությունը:

Շենքերի ու սարքավորումների, որոնք պետք է ապամոնտաժվեն կամ օտարվեն, մասնավորապես՝ որոնք վերաբերվում են 1963թ.-ին կառուցված հին ջերմաէլեկտրակենտրոնին, իրական արժեքը գնահատվել է իրացվող գույքի կամ ապամոնտաժումից առաջացող արժեքավոր նյութերի, եթե այդպիսիք կան, շուկայական արժեքից հանելով ապամոնտաժման և իրացման ծախսումները:

Իրենց յուրահատուկ բնույթից կախված, վերագնահատված հողամասի, շենքերի և սարքավորումների իրական արժեքը դասակարգվում է իրական արժեքի աստիճանակարգի 3-րդ Մակարդակում:

Եթե հիմնական միջոցները ներկայացված լինեին սկզբնական արժեքով, ապա դրանց հաշվեկշռային արժեքները 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կկազմեին 120,459,614 հազար դրամ (2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 104,429,452 հազար դրամ):

«Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

դ.1) Հին ջերմաէլեկտրակենտրոն, 31.12.2018թ. -ի դրությամբ

Հիմնական միջոցների խմբեր	Սկզբնական վերագնահատված արժեք	Կուտակված մաշվածություն, արժեզրկումից կորուստներ	<i>Հազար դրամ</i>
			Հաշվեկշռային արժեք
Շենք, շինություններ, կառուցվածքներ	5,719,799	(2,863,243)	2,856,556
Փոխանցող հարմարանքներ	1,281,957	(97,620)	1,184,337
Մեքենաներ, սարքավորումներ	2,372,504	(230,828)	2,141,676
Տրանսպորտային միջոցներ	187,352	(12,701)	174,651
Արտադրական, տնտեսական գույք, այլ Հ/Մ	94,097	(51,984)	42,113
Անավարտ կապ. շինարարություն	1,680,339	(1,558,463)	121,876
	11,336,048	(4,814,839)	6,521,209
Հող	2,569,978	-	2,569,978
	13,906,025	(4,814,839)	9,091,187

դ.2) Նոր ջերմաէլեկտրակենտրոն, 31.12.2018թ. -ի դրությամբ

Հիմնական միջոցների խմբեր	Սկզբնական վերագնահատված արժեք	Կուտակված մաշվածություն, արժեզրկումից կորուստներ	<i>Հազար դրամ</i>
			Հաշվեկշռային արժեք
Շենք, շինություններ, կառուցվածքներ	18,890,587	(722,405)	18,168,182
Փոխանցող հարմարանքներ	921,801	(28,024)	893,777
Մեքենաներ, սարքավորումներ	94,488,994	(2,753,350)	91,735,644
Տրանսպորտային միջոցներ	4,935	(1,234)	3,701
Արտադրական, տնտեսական գույք, այլ Հ/Մ	1,296,604	(288,660)	1,007,944
	115,602,921	(3,793,673)	111,809,248
Նոր ենթակայան	9,239,556	(13,267)	9,226,289
Հող	490,920	-	490,920
	125,333,396	(3,806,940)	121,526,457

ե) Զրո հաշվեկշռային արժեքով հիմնական միջոցներ

31 դեկտեմբերի 2018թ. դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում հաշվառվում են զրո հաշվեկշռային արժեքով հիմնական միջոցներ՝ 1,765,772 հազար դրամ (2017թ. Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,513,123 հազար դրամ):

զ) Հիմնական միջոցների մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակմամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետներն են՝

Շենքեր և շինություններ	20 - 40 տարի
Էներգոէլեկտրակենտրոններ	40 տարի
Փոխանցող հարմարանքներ	5 - 40 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	5 - 40 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	5 տարի
Արտադրատնտեսական գույք	5 - 40 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	2 - 10 տարի

Մաշվածության ծախսը վերագրվել է հետևյալ կերպ.

	2018թ.	<i>հազար դրամ</i> 2017թ.
Ինքնարժեքին վերագրվող (ծնթ.13)	3,324,950	3,279,910
Վարչական ծախսեր (ծնթ. 14)	311,305	59,405
Այլ գործառնական ծախսեր (ծնթ. 16)	3,178,971	740,653
	<u>6,815,226</u>	<u>4,079,968</u>

5. Հետաձգված հարկային ակտիվ

	31.12.2018	<i>հազար դրամ</i> 31.12.2017
<i>Տարեսկզբի մնացորդ</i>	<i>2,764,291</i>	<i>1,695,935</i>
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	(1,019,002)	706,234
Սեփական կապիտալում ճանաչված	-	362,122
<i>Տարեվերջի մնացորդ</i>	<u><i>1,745,289</i></u>	<u><i>2,764,291</i></u>

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվել են հարկային վնասների և ժամանակավոր տարբերությունների այն չափով, որքանով Ընկերության ղեկավարությունը ակնկալում է, որ դրանք փոխհատուցելի են:

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորվում են հետևյալ կերպ.

	2018թ. հունվարի 1	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	2018թ. դեկտեմբերի 31
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>				
Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	2,242,192	(31,054)	-	2,211,138
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	99,369	32,943	-	132,312
Առևտրային և այլ կրեդիտ. պարտքեր	26,196	(26,196)	-	
Պաշարների գծով արժեզրկում	-	-	-	
Հարկային վնաս	2,156,945	(1,155,542)	-	1,001,403
Աշխատավարձի գծով պահուստ	1,036	7,700	-	8,736
	<u>4,525,738</u>	<u>(1,172,149)</u>	<u>-</u>	<u>3,353,589</u>
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>				
Հիմնական միջոցներ	(1,761,447)	153,147	-	(1,608,300)
	<u>1,761,447</u>	<u>(153,147)</u>	<u>-</u>	<u>(1,608,300)</u>
<i>Զուտ արդյունք-հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>	<u>2,764,291</u>	<u>(1,019,002)</u>	<u>-</u>	<u>1,745,289</u>

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորվում են հետևյալ կերպ.

	2017թ. հունվարի 1	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	2017թ. դեկտեմբերի 31
<i>Հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>				
Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	650,663	1,591,529	-	2,242,192
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	310	99,059	-	99,369
Առևտրային և այլ կրեդիտ. պարտքեր	26,196	-	-	26,196
Պաշարների գծով արժեզրկում	2,501	(2,501)	-	-
Հարկային վնաս	3,682,045	(1,525,100)	-	2,156,945
Աշխատավարձի գծով պահուստ	-	1,036	-	1,036
	<u>4,361,715</u>	<u>164,023</u>	<u>-</u>	<u>4,525,738</u>
<i>Հետաձգված հարկային պարտավորություններ</i>				
Հիմնական միջոցներ	2,665,780	(542,211)	(362,122)	1,761,447
	<u>2,665,780</u>	<u>(542,211)</u>	<u>(362,122)</u>	<u>1,761,447</u>
<i>Զուտ արդյունք-հետաձգված հարկային ակտիվներ</i>	<u>1,695,935</u>	<u>706,234</u>	<u>362,122</u>	<u>2,764,291</u>

6. Պաշարներ

	<i>հազար դրամ</i>	
	31.12.2018	31.12.2017
Պահեստամասեր	4,879,835	4,373,004
Նյութեր	1,041,127	950,659
Վաճառքի համար մատչելի նյութեր	969,000	-
Շինարարական նյութեր	79,235	77,902
Այլ	94,927	82,708
	7,064,124	5,484,273

7. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	<i>հազար դրամ</i>	
	31.12.2018	31.12.2017
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	5,907,657	6,862,819
Անհավաքելիության գծով պահուստ (զ)	(442,327)	(404,575)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափով ֆինանսական ակտիվներ, բացառությամբ դրամական միջոցների	5,465,330	6,458,244
Տրված կանխավճարներ	118,452	1,563,470
Կասկածելի պարտքերի գծով պահուստ	(89,514)	(92,268)
Ձուտ տրված կանխավճարներ	28,938	1,471,202
Հարկերի գծով	129,854	2,456,812
Հետաձգված հարկեր ԱԱՀ գծով	2,131,467	1,945,748
Այլ	131,737	531
Կասկածելի պարտքերի գծով պահուստ	(129,720)	-
	7,757,606	12,332,537

ա) Ամորտիզացված արժեքով դասակարգված առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի իրական արժեքը եականորեն չի տարբերվում հաշվեկշռային արժեքից:

բ) Ընկերությունը առևտրային դեբիտորական պարտքերը սպասելի չեն գրավել կամ այլ երաշխիքներով:

գ) 31.12.2018թ.-ի դրությամբ 442,327 հազար դրամ առևտրային դեբիտորական պարտքերի (31.12.2017թ.-ի դրությամբ՝ 404,575 հազար դրամ) գծով ողջ ժամկետի համար գնահատված վճարունակության կորստի գումարը հավասար էր դեբիտորական պարտքի արժեքին: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տվյալ ժամկետանց դեբիտորական պարտքերը վերաբերվում են «Արցախի էներգո» ՓԲԸ-ին: Ղեկավարության դիտարկմամբ նշված դեբիտորական պարտքի արժեզրկման հիմնական հայտանիշը այն է, որ հաճախորդը քիչ հավանական է որ կվճարի նշված պարտքերը որոշակի ժամկետի ընթացքում: Վճարման ժամկետից 30-օրվա ընթացքում դեպքում դեբիտորական պարտքերը համարվում են ժամկետանց: Նախորդ տարվա դրությամբ առկա ժամկետանց պարտքերը դեռևս չեն մարվել: Արժեզրկված դեբիտորական պարտքերի ժամկետայնությունը մեկ տարուց ավելի է:

8. Դրամական միջոցներ

	31.12.2018	31.12.2017
Բանկային հաշիվներ՝ ՀՀ դրամով	3,308,161	5,622,797
Բանկային հաշիվներ՝ արտարժույթով	606,169	450,002
Կանխիկ դրամական միջոցներ	217	116
	3,914,547	6,072,915

9. Սեփական կապիտալ

9.1 Բաժնետիրական կապիտալ

Հաշվետու տարում և նախորդ տարում Ընկերության բաժնետոմսերի քանակը անփոփոխ է՝ 2,273,147 հատ: Մեկ բաժնետոմսի գինը 31.12.2018թ. -ի դրությամբ սահմանվել է 815 դրամ է՝ համաձայն Ընկերության բաժնետիրական կապիտալի նվազեցման վերաբերյալ ՀՀ Կառավարության 09.08.2018թ. -ի N 884-Ս որոշման: Մինչ այդ Ընկերության մեկ բաժնետոմսի գինը սահմանված էր 4,586 դրամ:

9.2 Էմիսիոն եկամուտ

	2018	2017
Տարեսկզբի մնացորդ	2,692,828	1,069,801
Էմիսիոն եկամտի ավելացում	8,572,037	1,623,027
Էմիսիոն եկամտի նվազում	-	-
Տարեվերջի մնացորդը	11,264,865	2,692,828

Հաշվետու տարում էմիսոն եկամուտը ավելացել է բաժնետոմսերի անվանական արժեքի նվազեցման հետևանքով (ծնթ. 9.1):

9.3 Պահուստային կապիտալ

Համաձայն «Բաժնետիրական ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի և Ընկերության կանոնադրության՝ Ընկերության բաշխման ենթակա շահույթը սահմանափակվում է չբաշխված շահույթի մնացորդով: Համաձայն ՀՀ օրենսդրության՝ Ընկերությունը պետք է ստեղծի պահուստ իր կուտակված շահույթի հաշվին, որը հավասար կլինի բաժնետիրական կապիտալի առավելագույնը 15%-ին: 31.12.2018թ. դրությամբ Ընկերությունը չունի կուտակված շահույթ և չի ստեղծվել պահուստային կապիտալ:

9.4 Վերազնահատման պահուստ

Վերազնահատման պահուստը առաջացել է հիմնական միջոցների վերազնահատման արդյունքում (ծնթ. 4.դ):

10. Վարկեր և փոխառություններ

	Ընթացիկ մաս		հազար դրամ Ոչ ընթացիկ մաս	
	2018թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	2017թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2017թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
	Ապահովված վարկեր ֆինանսների նախարարությունից (բ)	5,307,241	4,948,543	115,060,876
Ապահովված բանկային վարկեր	-	2,170,966	-	-
Այլ փոխառություններ (գ)	4,593,490	4,593,490	-	-
	<u>9,900,731</u>	<u>11,712,999</u>	<u>115,060,876</u>	<u>110,127,739</u>

ա) Որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ դասակարգված վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքը հաշվեկշռային արժեքից էականորեն չի տարբերվում:

բ) Ինչպես նկարագրված է ծանոթագրություն 1-ում, 2005թ.-ի մարտի 29-ին ՀՀ կառավարության և Ճապոնիայի Միջազգային Համագործակցության Գործակալություն (ՃՄՀԳ) միջև ստորագրվել է վարկային պայմանագիր «Երևանի համակցված շոգեգազային ցիկլով էլեկտրակայանի (էներգարկ) նախագծի» իրականացման վերաբերյալ: Նշված համաձայնագրի հիման վրա ՃՄՀԳ-ն ՀՀ կառավարությանը տրամադրել է զարգացման պետական աջակցության (ԶՊԱ) վարկ արտոնյալ պայմաններով՝ 0.75% տարեկան տոկոսադրույքով և 40 տարի մարման (որից 10 տարին արտոնյալ) ժամկետով՝ հատկացնելով 24,409,000 միլիոն ճապոնական իեն: 2005թ. մարտին ու 2016թ. հունիսին ենթավարկային պայմանագիր է կնքվել Ընկերության և Ֆինանսների նախարարության միջև՝ նույն պայմաններով:

ՀՀ Ֆինանսների նախարարության կողմից ստացված վարկերը ապահովված են ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված հասարակ մուրհակներով:

գ) «Որոտան» ՀԷԿԶ-ից ստացված անտոկոս փոխառություններ, որից 4,164,300 հազար դրամի փոխառություն փոխանցվել է Ընկերությանը՝ ցեսիայի պայմանագրի հիման վրա:

Ընկերության տոկոսային և արտարժույթային ռիսկերի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է ծանոթագրություն 20-ում:

«Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

10.1 Վարկերի և փոխառությունների շարժը

հազար դրամ

Վարկեր	31.12.2017թ. -ի դրությամբ	31.12.2018թ. -ի ընթացքում				31.12.2018թ. -ի դրությամբ
		Տրամադրում	Տոկոսի հաշվեգրում	Փոխարժեքային տարբերություն	Մարում	
Ապահովված վարկ ֆինանսների նախարարությունից						
«Երևանի համակցված շոգեգազային ցիկլով էլեկտրակայանի (էներգաբլոկի) նախագիծ (JICA, ARM-P2)»	102,543,971	-	770,329	2,036,919	(4,605,479)	100,745,740
«Էներգետիկայի ոլորտի ֆինանսական առողջացում» (IBRD 8615-AM)	9,068,185	285,343	303,040	(2,502)	(289,032)	9,365,034
«Էլեկտրահաղորդման ցանցի բարելավում» (IBRD 8495-AM)	2,696,141	5,483,568	168,136	3,391	(144,590)	8,206,646
«Էլեկտրահաղորդման ցանցի բարելավում» (IBRD 8495-AM) Համաֆինանսավորում	767,985	1,317,954	43,122	-	(78,364)	2,050,697
	<i>115,076,282</i>	<i>7,086,865</i>	<i>1,284,627</i>	<i>2,037,808</i>	<i>(5,117,465)</i>	<i>120,368,117</i>
<i>Վարկեր առևտրային բանկերից</i>						-
- ԱՄՆ դոլարով	918,455	-	4,169	(6,458)	(916,166)	-
- Եվրոյով	1,252,511	-	5,256	40,631	(1,298,398)	-
	<i>2,170,966</i>	-	<i>9,425</i>	<i>34,173</i>	<i>(2,214,564)</i>	-
<i>Փոխառություններ</i>						
- Որոտան	4,593,490	-	-	-	-	4,593,490
	<i>4,593,490</i>	-	-	-	-	<i>4,593,490</i>
Ընդամենը	121,840,738	7,086,865	1,294,052	2,071,981	(7,332,029)	124,961,607

11. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	<i>հազար դրամ</i>	
	31.12.2018	31.12.2017
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	20,507,328	28,707,388
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,500,000	3,500,000
Հաճախորդներից կանխավճարներ	68,000	120,000
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	121,483	24,291
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	12,044	-
Այլ	43,677	29,413
	<u>24,252,532</u>	<u>32,381,092</u>

Որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ դասակարգված առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի իրական արժեքը հաշվեկշռային արժեքից էականորեն չի տարբերվում:

12. Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Ընկերությունը հասույթը ներքո տարանջատել է կատոգորիաների, որի նպատակն է արտացոլելու հասույթի բնույթը, գումարը, ժամկետայնությունը և անորոշությունները:

31.12.2018թ. ավարտված տարի

	Էլեկտրաէներգիայի վաճառք (ա)	Հգործության տրամադրում (բ)	Բնական գազի վաճառք (գ)	Փոխհոսքերի գործարք Էլեկտրաէներգիայի վաճառք (դ)	<i>հազար դրամ</i>	
					Փոխհոսքերի գործարք բնական գազի վաճառք (ե)	Ընդամենը
<i>Աշխարհագրական բաշխվածություն</i>						
ՀՀ տարածքում	19,439,067	10,744,675	25,760,571	-	-	55,944,313
Արտերկրում	37,176,575	-	1,090,917	26,447	-	38,293,939
	<u>56,615,642</u>	<u>10,744,675</u>	<u>26,851,488</u>	<u>26,447</u>	<u>-</u>	<u>94,238,252</u>
<i>Ապրանքային բաշխվածություն</i>						
Էլեկտրաէներգիա	56,615,642	-	-	26,447	-	56,642,089
Գազ	-	-	26,851,488	-	-	26,851,488
Հգործության տրամադրում	-	10,744,675	-	-	-	10,744,675
	<u>56,615,642</u>	<u>10,744,675</u>	<u>26,851,488</u>	<u>26,447</u>	<u>-</u>	<u>94,238,252</u>

«Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

31.12.2017թ. ավարտված տարի

	<i>հազար դրամ</i>					
	Էլեկտրաէներգիայի վաճառք (ա)	Հզորության տրամադրում (բ)	Բնական գազի վաճառք (գ)	Փոխհոսքերի գործարք Էլեկտրաէներգիայի վաճառք (դ)	Փոխհոսքերի գործարք բնական գազի վաճառք (ե)	Ընդամենը
<i>Աշխարհագրական բաշխվածություն</i>						
ՀՀ տարածքում	13,963,048	12,642,629	10,673,360	-	3,864,004	41,143,041
Արտերկրում	29,741,150	-	-	13,677	-	29,754,827
	<u>43,704,198</u>	<u>12,642,629</u>	<u>10,673,360</u>	<u>13,677</u>	<u>3,864,004</u>	<u>70,897,868</u>
<i>Աարանքային բաշխվածություն</i>						
Էլեկտրաէներգիա	43,704,198	-	-	13,677	-	43,717,875
Գազ	-	-	10,673,360	-	3,864,004	14,537,364
Հզորության տրամադրում	-	12,642,629	-	-	-	12,642,629
	<u>43,704,198</u>	<u>12,642,629</u>	<u>10,673,360</u>	<u>13,677</u>	<u>3,864,004</u>	<u>70,897,868</u>

ա) Էլեկտրաէներգիայի վաճառքից հասույթը ճանաչվում է ամսական հիմունքով՝ փաստացի փոխանցված էլեկտրաէներգիայի ծավալի հիման վրա:

Ընկերության կողմից իրացվող էլեկտրաէներգիայի սակագինը սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության Հանրային Ծառայությունների Կարգավորման Հանձնաժողովի կողմից:

Էլեկտրաէներգիայի սակագինը (առանց ԱԱՀ).

Կիրառման ամսաթիվը	դրամ/կՎտժ
01.08.2015	18.500
01.08.2016	17.767
01.02.2017	15.460
01.02.2018	20.284
01.02.2019	17.015

բ) Հզորության տրամադրումից հասույթը ստացվում է կայանի պարապորդի ժամանակ և ճանաչվում է ամսական հիմքով՝ պարապորդի ժամերի հիման վրա:

Հզորության տրամադրման սակագինը (առանց ԱԱՀ).

Կիրառման ամսաթիվը	դրամ/կՎտժ.ամիս
01.08.2015	3,564.11
01.08.2016	4,707.83
01.02.2017	5,102.30
01.02.2018	4,950.62
01.02.2019	4,656.47

զ) Բնական գազի վաճառքից հասույթը ճանաչվում է ամսական հիմունքով՝ փաստացի փոխանցված ծավալի հիման վրա:

Համաձայն պայմանագրի Երևան ՋԷԿ-ը ձեռք է բերում գազ, որի դիմաց մատակարարին տրամադրում է էլեկտրաէներգիա՝ կիրառելով համապատասխան գործակից:

Միևնույն ժամանակ, Ընկերությունը գազի մի մասը նույն կետում հանձնում է Երրորդ կազմակերպության, մնացած մասը օգտագործվում է էլեկտրաէներգիայի արտադրության համար: Երրորդ կողմը ստացված գազի դիմաց Ընկերությանը նույն կետում տրամադրում է էլեկտրաէներգիա՝ պայմանագրով սահմանված մեկ այլ գործակցով, որն Ընկերությունը իր հերթին ամբողջությամբ փոխանցվում է գազի մատակարարին:

Ընկերության ղեկավարությունը կատարել է հիմնավորված դատողություններ, որոշելու համար՝ արդյո՞ք տվյալ հանգամանքում Ընկերությունը ՖՀՄՄ-ների պահանջների առումով հանդիսանում է Պրինցիպալ թե՛ Գործակալ:

Հաշվի առնելով, որ Ընկերությունը հանդիսանում է հիմնական պատասխանատու պայմանագրի կատարման, պայմանագրի հարցերի լուծման և մատակարարված ապրանքի որակի ու համապատասխանության համար, Ընկերության ղեկավարությունը համարել է, որ Ընկերությունը տվյալ գործարքների շրջանակում հանդիսանում է Պրինցիպալ կողմ, ուստի հասույթը ճանաչել է համախառն հիմունքով:

դ) Փոխհոսքերի գործարք՝ Էլեկտրաէներգիայի վաճառք

Պայմանագրի համաձայն Երևան ՋԷԿ-ը Էլեկտրաէներգիա է մատակարարում Պայմանագրի կողմ հանդիսացող ընկերությանը: Էլեկտրաէներգիայի մատակարարումը իրականացվում է որոշակի ժամանակահատվածում, ինչը պայմանավորված է եղանակային պայմանների հետ:

Պայմանագրի կողմ հանդիսացող Ընկերությունը, համաձայնեցված կարգով և չափով, Երևան ՋԷԿ-ին փոխհատուցում է համապատասխան էլեկտրաէներգիայի քանակությունը:

ե) Փոխհոսքերի գործարք՝ բնական գազի վաճառք

Պայմանագրի համաձայն Երևան ՋԷԿ-ը, իրեն պատկանող գազաբաշխիչ-կայանում, Պայմանագրի կողմ հանդիսացող ընկերությանն է հանձնում իր սեփականությունը հանդիսացող բնական գազի որոշակի քանակություն: Երևան ՋԷԿ-ը հանձնում է բնական գազի միայն այն քանակությունը, որը իր ձեռք բերած գազի և իրացված գազի համապատասխան քանակության տարբերությունն է:

Պայմանագրի կողմ հանդիսացող ընկերությունը, համաձայնեցված կարգով և չափով, համապատասխան գազաբաշխիչ կայանում, Երևան ՋԷԿ-ի սեփականությանն է հանձնում բնական գազի համապատասխան քանակություն:

13. Վաճառքի ինքնարժեք

	<i>հազար դրամ</i>	
	2018	2017
Արտադրությունում օգտագործված գազի և այլ նյութերի ինքնարժեք	26,967,086	30,459,540
Վաճառված գազի ինքնարժեք	27,148,755	14,441,392
Վաճառված էլեկտրաէներգիայի ինքնարժեք	27,250,452	13,071,555
Մաշվածության և ամորտիզացիոն ծախսեր	3,324,950	3,279,910
Էներգիայի և գազի տեղափոխման ծառայություններ	1,898,311	2,088,001
Փոխհատուցում աշխատակիցներին	475,836	355,531
	87,065,390	63,695,929

«Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

31.12.2018թ. ավարտված տարի

	Էլեկտրա- էներգիայի վաճառք ՀՀ տարածքում	Էլեկտրաէն- րգիայի արտահա- նում	Բնական գազի վաճառք ՀՀ տարածքում	Բնական գազի արտահա- նում	Ընդամենը
Արտադրությունում օգտագործված գազի և այլ նյութերի ինքնարժեք	18,823,402	8,143,684	-	-	26,967,086
Վաճառված գազի ինքնարժեք	-	-	25,828,277	1,320,478	27,148,755
Վաճառված էլեկտրաէներգիայի ինքնարժեք	500,503	26,749,949	-	-	27,250,452
Մաշվածության և ամորտիզացիոն ծախսեր	2,320,861	1,004,089	-	-	3,324,950
Էներգիայի և գազի տեղափոխման ծառայություններ	1,325,048	573,263	-	-	1,898,311
Փոխհատուցում աշխատակիցներին	332,140	143,696	-	-	475,836
	23,301,954	36,614,681	25,828,277	1,320,478	87,065,390

31.12.2017թ. ավարտված տարի

	Էլեկտրաէներգիայի վաճառք ՀՀ տարածքում	Էլեկտրաէներգիայի արտահանում	Բնական գազի վաճառք ՀՀ տարածքում	Ընդամենը
Արտադրությունում օգտագործված գազի և այլ նյութերի ինքնարժեք	15,908,795	14,550,744	-	30,459,540
Վաճառված գազի ինքնարժեք	-	-	14,441,392	14,441,392
Վաճառված էլեկտրաէներգիայի ինքնարժեք	1,188,016	11,883,540	-	13,071,555
Մաշվածության և ամորտիզացիոն ծախսեր	1,713,073	1,566,837	-	3,279,910
Էներգիայի և գազի տեղափոխման ծառայություններ	980,645	1,107,356	-	2,088,001
Փոխհատուցում աշխատակիցներին	185,691	169,840	-	355,531
	19,976,220	29,278,317	14,441,392	63,695,929

14. Վարչական ծախսեր

	<i>հազար դրամ</i>	
	2018	2017
Փոխհատուցում աշխատակիցներին	312,505	268,336
Առդիտի և խորհրդատվության ծախսեր	74,612	109,539
Չփոխհատուցվող հարկեր և պարտավորություններ	116,125	75,741
Մաշվածության գծով ծախսեր	317,390	59,405
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	39,797	18,082
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	21,851	7,010
Բանկային ծախսեր	2,964	3,109
Այլ	26,736	22,754
	911,980	563,976

15 Այլ ծախսեր

	<i>հազար դրամ</i>	
	2018	2017
Մաշվածություն	3,178,971	740,653
Տուգանքներ և տույժեր	251	140,572
Պահակային ծառայության գծով ծախսեր	130,355	130,355
Պաշարների օտարումից, դուրսգրումից	5,447	59,678
Արտարժույթի փոխանակումից ծախսեր	38,972	13,861
Վերագնահատողի ծառայության վճար	17,749	20,608
Հնարավոր շահութահարկի գծով պահուստ	12,983	1,442
Այլ	15,975	223,486
	3,400,703	1,330,655

16. Ֆինանսական եկամուտ և ծախս

	<i>հազար դրամ</i>	
	2018	2017
Առևտրային բանկերում ներդրված ավանդներից տոկոսային եկամուտ	574,458	348,910
Ֆինանսների նախարարությունից փոխառությունների գծով տոկոսային ծախս	(1,104,650)	(1,022,837)
Բանկային փոխառությունների գծով տոկոսային ծախսեր	(9,425)	(199,007)
	(539,617)	(872,934)

17. Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ/(կորուստ), զուտ

	<i>հազար դրամ</i>	
	2018	2017
Ստացվելիք գումարների գծով	201,979	279,119
Վարկային պարտավորությունների գծով	(2,071,981)	(4,121,356)
Դրամական միջոցների գծով	(37,108)	(13,404)
	(1,907,110)	(3,855,641)

18. Շահութահարկ

Հաշվետու տարվա համար Հայաստանի Հանրապետության «Շահութահարկի մասին» օրենքի համաձայն շահութահարկի դրույքաչափը սահմանված է 20% (2017թ.-20%):

	<i>հազար դրամ</i>	
	2018	2017
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	1,019,002	(706,234)
	1,019,002	(706,234)

Շահութահարկի արդյունավետ տոկոսադրույքի համադրում

	2018		2017	
	Հազ. դրամ	%	Հազ. դրամ	%
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը	1,059,862		(7,829,555)	
Շահութահարկ սահմանված դրույքաչափով	211,972	20	(1,565,911)	20
Արտարժույթային կորստի հարկային հետևանք	381,422	36	771,128	(10)
Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման հարկային հետևանք	-	-	1,691,408	(22)
Հիմնական միջոցներ	571,918	54	17,321	(0.2)
Ակտիվիվներին վերաբերող շնորհից եկամուտ	(116,340)	(11)	-	-
Նախորդ տարվա հարկային վնասի հետևանք	-	-	(1,525,100)	19
Այլ չնվազեցվող ծախսերի/(չհարկվող եկամուտների) հարկային հետևանքը, զուտ	(29,970)	(3)	(95,080)	1
Շահութահարկի գծով ծախսը/(փոխհատուցումը) և արդյունավետ տոկոսադրույքը	1,019,002	96	(706,234)	9

19. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Ընկերության 100% բաժնետոմսերը պատկանում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը, հետևաբար Ընկերության կապակցված կողմեր են համարվում բոլոր պետական ձեռնարկությունները: Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում է նաև հիմնական ղեկավար անձնակազմը:

19.1 Վերահսկողություն

Ընկերությունը վերահսկվում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից, ի դեմս ՀՀ Էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության:

19.2 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության կապակցված կողմերի միջև իրականացրել են հետևյալ գործարքները և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են.

	2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
<i>Բաժնետերեր</i>		
Տոկոսային ծախսի հաշվեգրում	1,284,627	1,071,681
Հաշվեգրված տոկոսների մարում	1,251,100	1,058,762
Փոխառության մայր գումարի մարում	3,866,365	3,682,479
<i>Ընդհանուր վերհասկողության տակ գտնվող ընկերություններ</i>		
Ծառայությունների մատուցում	-	1,909
Տրամադրված փոխառությունների մարում	155,268	-
Ծառայությունների ձեռք բերում	2,964,688	3,269,233
Ստացված փոխառություններ մարում	130,980	-
Շահութահարկի փոխհատուցում	-	26,228

	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր և փոխառություններ ֆինանսների նախարարությունից	120,368,117	115,076,282
Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	-	24,288
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,151,111	5,289,643
Այլ փոխառություններ	4,593,490	4,593,490

19.3 Առանցքային կառավարչական անձնակազմի հատուցումներ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմին տրված հատուցումները հետևյալն են.

	<i>հազար դրամ</i>	
	2018	2017
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ փոխհատուցումներ	18,030	16,871
	18,030	16,871

20. Ֆինանսական գործիքներից բխող ռիսկեր

Իր գործունեության արդյունքում Ընկերությունը կարող է ենթարկվել հետևյալ ֆինանսական ռիսկերին՝

- Պարտքային ռիսկ
- Իրական արժեքի կամ դրամական միջոցների հոսքերի տոկոսադրույքային ռիսկ
- Արտարժույթային ռիսկ
- Այլ գնային ռիսկ
- Իրացվելիության ռիսկ

Ընկերությունը կարող է ենթարկվել իր կողմից ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող ռիսկերի, ինչպես բնորոշ է մյուս բոլոր ձեռնարկատիրական գործունեություններին: Սույն ծանոթագրությունում ներկայացված են Ընկերության նպատակները, քաղաքականությունը, ռիսկերի կառավարման գործընթացները և դրանց չափման մեթոդները: Սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված է քանակական տեղեկատվություն վերոնշյալ ռիսկերի վերաբերյալ:

Ֆինանսական գործիքներից առաջացող ռիսկերի, Ընկերության նպատակների, քաղաքականության, ռիսկերի կառավարման գործընթացների և դրանց չափման մեթոդների հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջանների համեմատ էական փոփոխություններ չեն գրանցվել:

(ա) Հիմնական ֆինանսական գործիքներ

Ընկերության հիմնական ֆինանսական գործիքները, որոնցից առաջանում են ֆինանսական գործիքների ռիսկեր, ներկայացված են ստորև.

- Առևտրային դեբիտորական պարտքեր,
- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ,
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր:
- Վարկեր և փոխառություններ

(բ) Ֆինանսական գործիքներ կատեգորիաներով

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ խմբերին.

Ֆինանսական ակտիվներ

	Ծանոթագրություն	2018	2017
<i>Անորոշիզացված արժեքով չափվող (Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր-2017)</i>			
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	7	5,465,330	6,458,244
Տրված փոխառություններ		-	24,238
Դրամական միջոցներ բանկերում	8	3,914,547	6,072,915
Ընդամենը		9,379,877	12,555,397

Ֆինանսական պարտավորություններ

	Ծանոթագրություն	2018	2017
<i>Անորոշագրված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	10	124,961,607	121,840,738
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	11	20,507,328	28,707,388
Ընդամենը		145,468,935	150,548,126

(գ) Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքներ

Իրական արժեքով չչափվող ֆինանսական գործիքները ներառում են՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, առևտրային դեբիտորական պարտքերը, վարկերն ու փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի, վարկերի ու փոխառությունների, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը հավասարվում է իրական արժեքին դրանց կարճաժամկետ բնույթի հետևանքով:

Ընդհանուր նպատակներ, քաղաքականություն և գործընթացներ

Ընկերության նպատակն է սահմանել քաղաքականություն, որը հնարավորինս կնվազեցնի ռիսկը՝ չանդրադառնալով նրա մրցունակության և ճկունության վրա: Այդ քաղաքականության մանրամասները ներկայացված են ստորև.

20.1 Ծուկայական ռիսկ

20.1.1 Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը այն ռիսկն է, երբ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը տատանվում են շուկայական գների փոփոխության արդյունքում (բացի տոկոսադրույքային և արժույթային ռիսկերից առաջացողներից): Ղեկավարությունը գնահատում է, որ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը էականորեն չի տարբերվում նրանց ընթացիկ արժեքից:

20.2 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը այն ռիսկն է, երբ գործընկերների կողմից Ընկերության նկատմամբ իրենց պարտավորությունների չկատարելու արդյունքում Ընկերությունը կարող է կրել ֆինանսական կորուստներ: Այս ռիսկի ազդեցությունը Ընկերության համար առաջանում է տարբեր ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են դեբիտորական պարտքերը, տրամադրված փոխառությունները, ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները և այլն: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով

	<i>հազար դրամ</i>	
	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	-	24,288
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	5,465,330	6,458,244
Մնացորդներ բանկերում	3,914,547	6,072,915
	9,379,877	12,555,447

Ընկերության առևտրային դեբիտորական պարտքերը հիմնականում «Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր» ՓԲԸ-ից են: Այս դեբիտորական պարտքերի համար պարտքային ռիսկն ընդունելի է:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով ժամկետայնության և անհավաքելիության ռիսկի վերաբերյալ տեղեկությունը ներկայացված է ծնթ. 7 -ում:

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մասով պարտքային ռիսկն ընդունելի է, բանի որ պայմանագրային գործընկերները հեղինակավոր բանկեր են:

20.3 Արժույթային ռիսկ

Արժույթային ռիսկը այն ռիսկն է, երբ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը տատանվում են արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով:

Ընկերության գործարքների հիմնական մասը իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն մեծամասամբ առաջանում է Ընկերության ստացված վարկերից և փոխառություններից, որոնք, ի սկզբանե արտահայտված են ճապոնական իենով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով:

31.12.2018թ.-ի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված ակտիվները/(պարտավորությունները) հետևյալն են.

Արտարժույթով հոդվածներ	ԱՄՆ դոլարով	Եվրոյով	Ճապոնական Իեն	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ	605,996	173	-	606,169
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,907,259	9	2,288	1,909,556
	2,513,255	182	2,288	2,515,725
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	17,571,680	-	100,745,739	118,317,419
Կրեդիտորական պարտքեր	159,360	1,075,237	-	1,234,597
	17,731,040	1,075,237	100,745,739	119,552,016
Զուտ արդյունք	(15,217,785)	(1,075,055)	(100,743,451)	(117,036,291)

«Երևանի Ջերմաէլեկտրակենտրոն» ՓԲԸ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների մաս կազմող ծանոթագրություններ
2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար**

31.12.2017թ.-ի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված ակտիվները/(պարտավորությունները) հետևյալն են.

Արտարժույթով հոդվածներ	ԱՄՆ դոլարով	Եվրոյով	Ճապոնական Իեն	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ	449,845	-	-	157	450,002
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	3,039,219	483,015	1,604	16,922	3,540,760
	3,489,064	483,015	1,604	17,079	3,990,762
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Վարկեր և փոխառություններ	12,682,781	1,252,511	102,543,971	-	116,479,263
Կրեդիտորական պարտքեր	560,119	8,276,971	-	-	8,837,090
	13,242,900	9,529,482	102,543,971	-	125,316,353
Զուտ արդյունք	(9,753,836)	(9,046,467)	(102,542,367)	17,079	(121,325,591)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը՝ նշված արտարժույթերի նկատմամբ դրամի 5% աճին/նվազմանը: 5%-ը դեկլարացիայի կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 5%-ով:

31.12.2018թ.-ի դրությամբ, ՀՀ դրամի արժեզրկումը նշված արտարժույթների նկատմամբ 5%-ով կունենա հետևյալ ազդեցությունը.

	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն	Եվրոյի ազդեցություն	Իենի ազդեցություն	Ընդամենը
	Հազար դրամ	Հազար դրամ	Հազար դրամ	Հազար դրամ
Օգուտ/ (կորուստ)	(760,889)	(53,753)	(5,037,173)	(5,851,815)

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Ընկերության՝ արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

ԱՄՆ դոլարի, Եվրոյի Իենի նկատմամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված են հետևյալ հաշվարկային փոխարժեքները.

	31.12.2018	31.12.2017	Դրամի արժևորում/ (արժեզրկում)
	ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամ	
1 ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքը	483.75	484.1	0.07%
1 Եվրոյի փոխարժեքը	553.65	580.1	4.56%
1 Ճապոնական իենի փոխարժեքը	43.83	42.99	(1,9)%

20.4 Իրացվելիության ոլիսկ

Իրացվելիության ոլիսկը այն ոլիսկն է, երբ Ընկերությունը դժվարություններ է ունենում այն ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են՝ դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ տրամադրելով:

Ընկերության ղեկավարությունը շարունակական մոնիտորինգ է իրականացնում Ընկերության իրացվելիության գծով՝ ապահովելու համար գործառնական գործունեության համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների առկայությունը:

Ընկերությունը չունի ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ: Հետևյալ աղյուսակը վերլուծում է Ընկերության ոչ-ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք խմբավորվել են ըստ մարման ժամկետայնության՝ հաշվետվության օրվանից հետո:

Ոչ-ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	Մարման ժամկետները			
	մինչև 6 ամիս	6-12 ամիս	1 -5 տարի	5 տարի և ավելի
Գնումների գծով	20,507,328	-	-	-
Վարկեր և փոխառություններ	4,593,490	-	-	120,368,117
Ընդամենը	25,100,818	-	-	120,368,117

21. Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

21.1 Ապահովագրություն

Ընկերությունը ապահովագրված չէ գործունեության ընդհատման և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունների հանդեպ, որոնք կարող են առաջանալ Ընկերության գործունեության հետևանքով:

21.2 Պայմանական պարտավորություններ

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև մինչև այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթիվը՝ Ընկերության դեմ հարուցված դատական հայցեր չկան:

21.3 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարության համոզմամբ՝ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի:

Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

22. Կապիտալի կառավարում

Ընկերությունը իր կապիտալը կառավարում է՝ ապահովելու համար Ընկերության շարունակական գործունեությունը և մասնակիցների շահույթը:

Ընկերության կապիտալի կառուցվածքը ներառում է փոխառու միջոցները (ընթացիկ և ոչ ընթացիկ պարտավորություններ) և սեփական կապիտալը (ներառող կանոնադրական կապիտալը, պահուստները և կուտակված շահույթը):

Ընկերության՝ որպես կապիտալ կառավարվող գումարները հաշվետու տարվա համար ամփոփված են ստորև.

	<i>Հազար դրամ</i>	
	2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Փոխառություններ	124,961,607	121,840,738
Հանած՝ մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	(3,914,547)	(6,072,915)
Զուտ պարտք	121,047,060	115,767,823
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	1,894,936	1,854,076
Կապիտալ/Պարտք գործակից	1,6%	2%

23. Իրական արժեքի չափման բացահայտումներ

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է այն ակտիվները և պարտավորությունները, որոնց իրական արժեքները բացահայտվել են ծանոթագրություններում.

Հոդված	Իրական արժեք հազ. դրամ	Գնահատման մեթոդ	Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակ	Նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ
Վարկեր և փոխառություններ	124,961,607	<i>Ընթացիկ</i> Փոխառությունների հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին	Մակարդակ 3	Գիրառելի չէ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	5,465,330	<i>Ընթացիկ</i> Կարճաժամկետ (12 ամսից պակաս) դեբիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին	Մակարդակ 3	Գիրառելի չէ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	20,507,328	<i>Ընթացիկ</i> Կարճաժամկետ (12 ամսից պակաս) կրեդիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին	Մակարդակ 3	Գիրառելի չէ